

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRTNIH ZDRUŽB IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravljanje: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le s
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 21. oktobra 1932.

Štev. 42—43.

PIČMANOVI PRISTAŠI pravijo, da nas ne smatrajo za vredne odgovora, a vendar odgovarjajo, toda zelo slabo. Mi pa ne pišemo njim, ki so zakrknjeni, ampak tistim, ki so za resnico in poštenost. Obrtniki, vzemite njihov in naš časopis, pogledajte si kaj pišemo mi in kaj pišejo oni, pa boste videli, da je nam le za stvarno delo, njim pa samo za to, kdo bo zlezel na stolčke na račun malega obrtnika. Sedaj pa, ko smo jih opisali kakšni so, so zagnali krik in vik, ki ga po svoji navadi očitajo nam.

Hrastelj Peter, mizar, Laško.

Slovenski obrtniki, bodimo si na jasnem!

Čudno je, da se časopisje v Beogradu in Zagrebu — tudi neobrtništvo — vzema tako za ločene zbornice. Obrtniki v Beogradu in Zagrebu so vendar dobili svojo ločeno zbornico, pa vendar kljub temu oni in z njimi tudi neobrtniki iz tamošnjih krajev zahtevajo, da ne sme biti več nobene skupne zbornice v Jugoslaviji, ampak da morajo biti vse ločene. To je čudno! Ali ne bi bilo bolj prav, da bi oni vsaj enkrat, ko so dossegli to, kar so hoteli, bili zadovoljni in pustili druge na miru. Kakor da se bojijo konkurence! Vsak pameten človek bo pač rekel, naj bodo tu skupne zbornice, tam pa ločene, kjer so, potem pa naj delajo ene kot druge in videli bomo, katere bodo bolj delale za obrtnika: ali skupne ali ločene. Razumljivo je sicer, da hočejo povsod odpraviti skupne zbornice, ker se bojijo konkurence. Če bodo odpravili vse skupne zbornice, potem si jim pač ne bo treba bati, da bo kdo rekel: »Ta skupna zbornica, pa bolj dela za obrtništvo, kot ona ločena.« Da se pa ne bo moglo reči, zato pa kar čimprej odpraviti vse skupne zbornice! Mi pa nismo tega mišljenja in hočemo najprej videti, kako bodo te ločene zbornice res delale, kajti govoriti je lahko in peti o bodočnosti tudi lahko.

Zadnjič sem v vašem listu čital, da so obrtniki v Velikem Bečkereku, ki so prej imeli skupno zbornico, dobili sedaj samo ekspozituro beograjske ločene zbornice, ki se je torej na njih račun povečala. Sedaj se bodo morali pa po cele ure voziti v Beograd, dočim so imeli prej zbornico na licu mesta. No, ta je tudi lepa!

Glede »Obrtnega Vestnika« pravi časopis g. Pičmana, da ni strokoven list. Jaz na to odgovorjam, da v eni zadnjih številčk časopisa g. Pičmana ni niti enega članka o stvarnih in strokovnih stvareh, ki so za obrtnika važne, ampak so izključno vsi članki posvečeni samo ločeni zbornici. V »Obrtnem Vestniku« pa je vedno več člankov, ki so za vsakega obrtnika brez dvoma važni in ki nimajo z borbo nič opraviti. Očitati drugemu greh, ki ga kdo sam ima v večji meri, pač ni prav.

Glede neobrtnikov omenim tudi, da sem zadnjič dobil slučajno v roke beograjskega »Zanatlijo«, pa sem videl na tem listu, da je njegov urednik doktor Časlav M. Nikitović. Pristaši ločene zbornice zelo udrihajo po doktorjih pri ljubljanski zbornici, toda če bi bili dosledni, bi morali potem po doktorjih v svojih vrstah tudi tako udrihati.

Eppich Edvard, ključavničarski mojster, Kočevje.

Kaj sem moral kot pravi obrtnik prestati

Pristaši ločenih zbornic govorijo toliko, da so za obrtnika in pravijo, ter se širokoustijo, kako bodo pomagali obrtniku ter pobijali sušmarstva. Namesto, da bi pa pobijali pravo sušmarstvo, kar bi vsak človek pričakoval, pa se spravijo, če treba tudi na pravega obrtnika in njega naznanijo za sušmarja, ko izvršuje delo, ki po božjih in človeških pravicah samo njemu pripada.

V Kočevju izvršujem svojo obrt. Želel sem kot nešteto naših obrtnikov, no samo da nisem imel nobene gotovine, ampak še dolg. Napravil sem si majhno a dostojno ključavničarsko delavnico, da lahko danes skromno preživim sebe in svojo družino. Zadnjič sem napravil snežne lovilce za neko streho, ki jih pa nisem sam montiral. Zaradi tega, ker sem napravil snežne lovilce, me je naznanil g. Handler, tukajšnji klepar in glavni pristaša g. Pičmana v borbi za ločene zbornice, da sušmarim. Moral sem se iti zagovarjati na srečko načelstvo in pojasnjevati, da sem izvrševal to, kar mi kot ključavničarskemu mojstru pripada. Tudi sem se zatekel na druga merodajna mesta. Tako se je ugotovilo, da po vsej dosedanjši praksi in običajih ključavničarju

nikdo ne more prepovedati izdelovanja snežnih lovilcev. To velja v praksi vseh držav Evrope in tudi naše države. Nimam nič proti kakemu kleparju in nočem krati pravice kleparju. Naj on dela in ima svoje. Saj je tudi obrtnik, ki prav tako občuti težo obrtniškega dela in življenja, kakor jaz. Nezaslišano pa je, da se najde človek, ki mene kot poštenega, lojalnega obrtnika in svojega tovariša ovadi radi nečesa, kar mi pripada po zakonu in običajih ter me postavi na sramotni oder kot kakega sušmarja. Pokazalo se je, da sem bil ovaden po krivem in da je tak, o katerem ne vem, da bi bil že kdaj ovadil kakega pravega sušmarja, ovadil kot sušmarja in napravil sramoto, stroške, sitnosti in pota meni, svojemu tovarišu — legalnemu obrtniku. Ali se pravi to delati za obrtnika in kako se takemu postopanju pravi, pa naj presodi vsak sam.

Veliko dobrodelno prireditev v korist siromašnim vajencem in vajenkam pripravlja Obrtniško društvo v Ljubljani na dan 30. novembra t. l.

Prova velika skupščina mesarjev v Mariboru

200 delegatov iz cele Slovenije manifestira za pravice
mesarskega obrtnika in se kot en moč izjavlja

za skupno zbornico

(Glej poročilo na 8. strani!)

Franc Radovan, ključavničarski
mojster in načelnik Kolektivne zadru-
ge, St. Jernej:

Kdo ne more biti več zastopnik malega obrtnika?

Ko sem zadnjič bral v »Obrtnem Vestniku«, da ima g. Pičman v svojem podjetju nastavljenih 6 uradnih moči ter poleg tega še 43 oseb, med katerimi pa je »samo« 8 vajencev, jezame kakor tudi za vsakega podeželskega obrtnika postalo jasno, da ta človek spada res, kot pravi Obrtni Vestnik, v industrijo, ne pa v obrt ter da tak človek ne more zastopati malega podeželskega obrtnika. Res je, da se tak človek ne more živeti v naše potrebe. Res je, da s takimi velikimi podjetji mali obrtnik nikoli ne bo mogel konkurirati recimo pri licitacij del, kajti močnejši bo malega zmeraj lahko podrl in če bo močnejši zastopal malega, potem bo lahko vedno zastopal v prvi vrsti svoje interese, ne pa interese malega človeka.

Prav radoveden sem bil, kaj bo na to odgovoril Pičmanov časopis. In res, nisem se zmotil. V istem časopisu se na eni strani g. Pičman zahvaljuje za reklamo, ki se je za njegovo osebo in obrt napravila, na drugi strani pa trdi isti list, da se je hotelo g. Pičmanu gospodarsko škodovati. Sedaj res ne vem, kaj naj verjamem. Ali pa mislijo gospodje pri Pičmanovem listu, da smo podeželski obrtniki tako neizobraženi, da se nam lahko vsako stvar napiše, češ saj bodo itak vse mirno prebavili.

Še ena taka cvetlica na polju Pičmanovega časopisa: V članku na zadnji strani, ki gre čez celo stran, poziva pisec na koncu pristaše skupnih zbornic z besedami: »Ako pa se smatrate za moze, Vas pa pozivamo, da se odnate in svoje članke in vprašanja podpišete.« Moja pamet kmečkega obrtnika je pričakovala, da se ta pisec, ki se je tako razkoračil, prav gotovo podpisal, toda njegovega podpisa nikjer ni. Če od drugih zahteva, da se podpišejo, potem naj se sam podpiše. Seveda ako sam sebe smatra za moza. In ravno v tem članku beremo, da je hotel »Obrtni Vestnik« s člankom, »Da se poznamo«, gospodarsko škodovati g. Pičmanu. To je pa popolnoma iz trte izvir. Vsi, ki smo brali »Obrtni Vestnik«, smo dpbili vtis, da ima g. Pičman zelo veliko in lepo ter prav industrijsko podjetje, kar mu more gospodarsko samo koristiti. Ampak eno je pa res. G. Pičman ne bo mogel hoditi po deželi na shode ter se predstavljati za obrtnika. Če Pičmanov časopis napada g. Rebeka ter mu hoče škodovati v borbi, in istočasno pa hvale g. Pičmana, potem je pač edino pravilno, ako se svetli pove, kdo je Rebek in kdo Pičman.

Prav grdo pa je, ako Pičmanov časopis hvale g. Pičmana, češ da je v stanju pokazati napredek v svojem obratu, torej da je v stanju napredovati tudi v obrtniškem pokreitu, a da mu je žal, če g. Rebek ni pokazal dosedaj boljše ga napredka kot g. Pičman. Enó je jasno za nas: G. Rebek je res za obrtništvo veliko storil in je res po celi de-

želi znan kot delavec za obrtniško dobrobit. Mi pa vemo, da tisti, ki veliko dela za druge, pri tem veliko časa izgubi na škodo svojega obrta. G. Pičman pa po deželi res ni znan po svojem delu za obrtniški dobrobit, ampak samo po tem, da se v zadnjem času kot vodja tako bori za ločene zbornice. Kdor pa ni delal za splošno dobrobit obrtništva, tisti pač ni zamenjal svojega obrta, ampak si je lahko pomagal, da je postal tako velik. Danes je pač g. Pičmanu, ki ima 6 uradnikov, lahko iti tri dni v Beograd, ko ga pa njegov poslovodja ali višji uslužbenec lahko doma nadomestuje. G. Rebek pa mora delati in sam prijeti za orodje. Kot ključavničar sem imel priliko, da sem govoril z ljubljanskimi ključavničarji, ki so vsi edini v tem, da bi g. Rebek že zdavnaj svoje podjetje vzdignil na lepo višino, ker je sposoben in talentiran, a da je temu krivo samo to, ker je preveč delal v obrtniških organizacijah in to celo na škodo svoje obrti. Tega pač g. Pičman ne more reči. Resnica je in ostane, da ima on podjetje organizirano kakor kakšen industrijec, ki nima z resničnim malim obrtnikom nič skupnega.

Ta čas ko je g. Rebek hodil kot načelnik Zveze obrtnih zadrug nešteto krat na kolodvor ter tam sprejemal podeželske vajence ter jih cel dan osebno vodil po Ljubljani, ta čas nismo mi podeželski obrtniki nikjer videli g. Pičmana, ali o njem kaj vedeli. Nesramno je pač, ako se sedaj v Pičmanovem časopisu mojemu kolegu Rebeku, ki je tak ključavničar kot jaz v St. Jernej, predbaciva, da ni znal svoje obrti tako razviti, ko jo je, kar vsi vemo, zamenjal s tem, da je delal za obrtništvo. To je stara stvar, da tisti, ki za druge dela sam sebe zamenja in nazadnje še nevaležnost žanje. Ako očitane mojemu kolegu plačilo 1000 Din, ko je hodil in tekal za Vas in za nas okrog ter delal in trpel in imel tudi stroške, potem ne smete tako brez podpisa in ne možato očitati njemu, da je ta denar dobival na račun podeželskega obrtnika, kajti mi dobro vemo, da je g. Rebek s svojim delom dobil od vseh strani tako od občine in od drugih organizacij za nas podpore, ki so šle v tisoče in tisoče, tako da je svojo plačo desetkrat opravičil v korist našega obrtništva. Nesramno pa je, da se mu od tistih, ki so ga naravnost sili, da mora to plačo prejemati, danes tako očita. Ako bi on ta čas delal v svoji delavnici in če je ne bi zapuščal, bi danes veliko boljše stal.

Na članek v »Obrtnem Vestniku«, v katerem se piše, kaj je g. Pičman govoril g. Franchettiju, sem pričakoval, da bo g. Pičman odgovoril s podpisom, ali je to res ali ne. Namesto tega pa berem v njegovem časopisu, da bo do- tični članek imel dalekosežne posledice.

ce. Ali je to odgovor? Mislim, da ne. Mi, ki smo to očitali, moramo pač verjeti, da g. Pičman res tako govori o g. Franchettiju.

Glede ovadbe na ministrskega predsednika Živkovića sem kot kmečki obrtnik misljenja, da zopet neznani pisec misli, da nas bo res za nos vodil. Jaz pa mislim, da pristaši skupnih zbornic, ki Vas tožijo, ne morejo objaviti ovadbe, dokler se stvar sodnijsko ne reši. Pač pa jo vi lahko objavite, če je tako medolžna, kot trdite, kajti v tem primeru Vam ne bi nobeden mogel nič. Očitati pristašem skupnih zbornic, da niso pravi Jugoslovenci, je pač dovolj grdo. Kakor je razvidno, ta ovadba res črno na belem obstoji, medtem ko Vi samo s splošnimi trditvami nastopate ter pravite, da boste poiskali paragrafe. Meni se zdi, da bi jih že, če bi jih mogli, ampak sedaj samo tako govorite in se bahate češ, da bi podeželsko obrtništvo prepričali, da so naši pristaši ravno tako delali kot Vaši, pa se Vam ne bo posrečilo.

Kakor v rimskih časih cesarji, tako ste Vi postali oblastni, ter zahtevate, da se umaknemo. Ampak Vas je večina samo v Vašem časopisu. Nas pa je v resnici več. Ako se je izreklo 118 zadrževanj skupno zbornico, potem je jasno, kje je ogromna večina in ni se treba delati norca iz načelnikov zadrug, ki so podeželskega obrtnika predstavljali v okrožnem uradu, kajti zapomniti si morate Vi generali v Ljubljani, ki vodite borbo za ločene zbornice, da je podeželski načelnik mož, ki ga njegovi člani poznajo in mu bolj zaupajo kot Vam. Mesarski mojster z Dolenjskega, ki je bil v Mariboru, mi je povedal, kakšen odgovor ste dobili na svojo baharijo. Kot en mož so se vsi izrekli za skupno zbornico.

Na stvarno pisanje »Obrtnega Vestnika« ne znate več odgovarjati. Zato, ker na dveh straneh v svoji zadnji številki prinašate kričeče in vpajoče članke, v katerih pa ne znate nič stvarnega povedati. Kdo rabi grde izraze v časopisu, je pač celemu svetu znano. Vaš časopis je prinesel izraze »krastača v ustih«. Vaš časopis je prinesel prvi izraz: »gnojni izraz«. Vaš časopis je zopet v zadnji številki prinesel izraz »culukafenski« in sedaj ste še tako predrzni, da očitate svoj greh drugim. Toda ne mislite, da smo mi slepi. Nalašč sem si vzel čas, da sem primerjal en in drugi časopis, da pokažem našemu obrtništvu, kako previdno je treba čitati Pičmanov časopis, ki namesto stvarnega odgovora zavija stvari tako, da bi nas lahko zmotil, ako čitamo čisto mirno in trezno. Iz vsega načina takega pisanja pa je sklepati, da so pristaši ločenih zbornic zlasti v Ljubljani postali tako zagrizeni, da niti svojih lastnih napak več ne vidijo.

Napisal sem ta članek in se tudi podpisal v pričakovanju, da bo vsak, ki bo moja izvajanja pobijal, tudi tako močnat, da se bo podpisal ter da bom vedel, s kom imam posla, seveda če ne bo tisti pregosposki. Napisal sem veliko, a še vedno manj kot je na zadnjih dveh straneh Pičmanovega časopisa, ki v 3 člankih bodri g. Pičmana in njemu reklamno dela. Če dobim odgovor ali ne, mi je vseeno, ampak bojim se ga ne, nobenih paragrafov se ne bojim, to kar sem pošteno mislil, sem tudi pošteno povedal.

Časopisu, katerega lastnik je g. Pičman pa odgovorjam nazaj z enakimi besedami: »Dragi snubec!« Armada podeželskega obrtništva, ki je še vedno v ogromni večini za skupne zbornice, je mnenja, da si ti zanj pregosposki. Ali ne bi bilo bolje za Tebe, da nosiš frak ali cilindar ter snubiš pri izobraženih industrijih, a podeželsko obrtništvo pa pušči pri miru! To naj bo tudi odgovor Vašemu podeželanu, ki je prav gotovo podoben pravemu meščanu, ker sicer bi ime svoje nam dal, a se vas pa gotovo je zbal!

Jaz se pa prav neč ne bojim njega, ki govori o skritih in neodgovornih dušah, a sam je tak!

Obrtniki, prečitajte!

Vsak obrtnik mora imeti točen pregled čez svoje gospodarstvo, mora znati privabiti naročnike in kupce, mora biti dober trgovec, če hoče uspešno izboljšati svoje gospodarstvo v današnjem konkurenčnem boju. — Vsega tega se nauči doma, če se vpiše v Dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Pražakova 8/I., od koder dobi vsa predavanja po pošti za majhen mesečni prispevek. Tečaj za obrtnike se začne z 12. oktobrom. Informacije brezplačno!

Ivan Rebek, Celje.

Načrt, kako si zamišljam produktivno združništvo

Morda bi bil ta okoliš le preogromen, potem naj bi se v okviru okrožnih odborov ustanovile produktivne zadruge, katerih zveza pa mora nekje biti, zato bi si posamezne zadruge med seboj ne škodovala. Gotovo je, da obrtništvo z lastno močjo take zadruge ne more oživotvoriti, treba je zato izdatne javne podpore, vsaj v toliko, da se tehnična izvedba tega načrta v začetku vsaj deloma realizira. Kajti predno bi tu zamišljena organizacija bila popolna, to bi trajalo gotovo nekaj let. Začetek tega pokreta bi po mojem mnenju vzel v svoj delovni program naš zavod za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI. Isti naj bi iz srede znanih strokovnjakov kreiral začasni odbor, kateri bi po svojih praktičnih skušnjah začel delovati. Prvo tozadevno delo tega odbora bi bilo, da isti prouči zmožnost naših delavnic, kako so iste opremljene in kaj vsaka delavnica eventuelno zmora izdelovati na podlagi že investiranega orodja in strojev. To bi se dalo dognati potom okrožnic, ali pa tudi če bi kazala potreba, po osebnem ogledu. Pri vsem tem bi pa morala biti vodilna misel, jeli dana konkurenčna možnost za izdelovanje katerega si bodi predmeta ali stroja. Za predstavljanje tega pokreta bi se moralo pri obrtno-pospeševalnem uradu kreirati začasno mesto strokovnjaka, za katerega ni treba, da bi moral imeti za seboj tehnično fakulteto; zadostovalo bi tudi, če mesto zavzame absolvent naše višje obrtne šole, toda najmanj s šestletno prakso v izdelovanju sličnih naprav.

Poleg tega naj bi obrtno-pospeševalni urad dal napraviti popolnoma detajlirane načrte za tu v poštev postavljene poljedelske stroje in take stroje, ki bi bili priporočeni ali od Kmetijske družbe, ali pa od posameznih poljedelskih strokovnjakov. Seveda je to z velikimi stroški zvezano, pa se morda le nekaj kakšen izhod, da bi vse skupaj le preveč ne stalo. Sicer moram priznati, da mi ni znan učni načrt na naši višji obrtni šoli, toda videl sem pred par leti na velesejnu v Ljubljani razstavljene načrte in lesene modele, po katerih so v isti šoli izdelali nad vse lične in dobre stroje. Zato mislim, da bi se dalo nekako kombinirati izdelavo takih načrtov in lesenih modelov po skupnem sporazumevanju vodstva višje obrtne šole in zavodom obrtno-pospeševalnega urada. Na ta način bi oha zavoda na najizrazitejši način pospeševala domačo obrt. Ker bo ta načrt produktivne zadruge morda marsikomu nerazumljiv in da se ustvari pravo razpoloženje, zato bi bilo treba, da se skliče kongres vseh kovinarjev. Tam se udeležencem v poljubnem predavanju kolikor mogoče natančno obrazloži administrativno, kakor tudi tehnično delovanje takega združništva. Vse te predprilave naj bi izdelal obrtno-pospeševalni urad s kreiranim odborom strokovnjakov, da isti strokovnjaki oddajo svoje mnenje. Sestavili naj bi pa tudi prilični proračun za posamezne stroje. Da bi bilo mogoče dobiti jasnejšo obliko organizacije, bi bilo treba, da se isti strokovnjaki pokličejo le v strokovnih skupinah in ne več kot po štirje ali pet naenkrat in sicer: kovači skupaj, ključavničarji posebej, kakor tudi drugi kovinarji posebej. Poudariti moram, da je tu podano moje mnenje le skromen osmutek, kateri bi se moral na podlagi izkušenih združnikov in obrtnikov šele izkristalizirati.

Na ta način bi bil torej načrt za izdelavo strojev prilično podan in sem mnenja, da bi se naši kovinarji takega pokreta tudi poprijeli, saj se nim ne gre za drugo, kakor za svoj čas, svoje zmožnosti in orodje, ki je stalo mnogo kapitala popolnoma izrabiti, katerega najmanj 50 odstotkov danes leži mrtvega; kajti delokrog, ki ga imajo zdaj, bi vsakemu posamezniku ostal isti ter bi si s tem združništvom samo povečal svoj promet in s tem tudi zaslužek. Pri dviganju ali pospeševanju narodnega gospodarstva ne pride nikoli v poštev samo ena panoga. Smelo pa rečem, da če bi naše revno organizirano obrtništvo bilo zmožno še tako lepe solidne in poceni stroje napraviti, bi si s tem ne opomoglo, če ni nekdo tukaj, ki zna te stroje tudi po najugodnejših cenah prodati. Ker dobro poznam mentaliteto našega obrtništva, vem, da v trgovskih zmožnostih ni zadostno podkovano, zaradi tega bi v tej produktivni združnji morala biti zasnovana dva odseka, in to bi bil produktivni in trgovski. Produktivnega odseka delokrog je preje

omentjen, isti bi torej imel nalogo, da se vrši vse delo pravilno in točno ter solidno, dočim bi imel trgovski odsek dolžnosti, da si o pravem času po možnosti pridobi zadostno naložilo, za pridobljena naročila pa da si oskrbi o pravem času surovine in polfabrikate. Material bi dobil vsak ugoden član pri trgovskem odseku, pa tudi le tak material, ki je potreben za stroj, za katerega se je član obvezal, da ga bo izdeloval. Naj bo to že potem posamezni stroj ali pa več skupaj, ampak le ene vrste recimo: pet slamoreznic ali 6 mlinov za sadje itd. (Konec)

Ignac Mali, čevljarški mojster in načelnik čevljarске zadruge Novo mesto.

Eksistenčni minimum in obrtnik

V zadnji številki »Obrtnika« je gošpod I. Gabrič iz Brežic načel vprašanje eksistenčnega minimuma pri pridobitvi. Sprožil je s tem stvar, ki je že davno na dnevnem redu naših obrtniških organizacij.

Dejstvo je, da je nujno potrebno znati pridobiti, kar ni treba še posebej naglašati in utemeljevati. Še bolj znano pa je dejstvo, da je treba zaščititi gospodarsko šibkega obrtnika, da ne omaga pod pezo davčnih bremen. V ta namen se morajo ravno gošpodarsko najšibkejšemu obrtniku, zlasti čevljarjem nuditi stvarne olajšave, ki mu bodo pomagale preko težav in nepriključ, v katere se vedno bolj in bolj pogreza mali obrtnik, ki si služi svoj grenki kruh z delom svojih rok.

Izvajanja g. Gabriča, ki so v bistvu enaka zahtevam, ki so jih naše obrtniške organizacije že stavile, so vsaka kor dobrodošla in umestna. Članek je v smislu dosežanih zahtev glas praktičnega človeka, ki ve kaj hoče in kaj obrtništvo tlači in žuli, pa tudi, kaj more in kaj sme zahtevati.

Nemilo me je pa dirnilo pri tej prilici samo dejstvo, da jemlje samo uredništvo Pičmanovega časopisa izvajanjem g. Gabriča pomen in vrednost, ko na isti strani v tretji koloni priložuje sklepe unijskega shoda, ki se ne krijejo z izvajanjem g. Gabriča. Meni je žal, da mnenje g. Gabriča ni prišlo do izraza že v resolucijah shoda in da se na eni in isti strani lista postavljajo različne zahteve. Različne zahteve glede davkov postavljajo v eni in isti sapi, jemlje vsemu vprašanju vso resnost ter nam lahko več škodi kot koristi.

Glede načina borbe za skupne in ločene zbornice pa mislim, da se lahko v skupni zbornici prav lepo dela za uspeh obrtništva. Edino eno je, kar nam pomagati more, in to je izobrazba v strokovnem pogledu in stvarno delo. Moti se tisti, ki misli, da ko bodo ločene zbornice, bode pa vse dobro. Napačno je tako predočiti našemu obrtništvu to vprašanje. V skupni zbornici se lahko doseže veliko in še več kot v ločeni, ako so zastopniki obrtništva ljudje, ki čutijo in imajo srce za obrtnika. In ljudje so tisti, ki delajo, pa bodisi, da je zbornica taka ali taka. In ljudje bodo tudi tisti, ki bodo delali, zato pa moramo gledati, da s stvarnim in s smotrenim delom in z vzgojo dobimo res prave in temeljite obrtnike, ki bodo res znali nastopiti za obrtniške interese. V taki borbi, v kateri se pa uganja demagogija in obljublja samo lepo doneče stvari, pa se ne bodo mogli vzgajati pravi ljudje. Radi tega delo rešilo in to stvarno delo je popolnoma mogoče v skupni zbornici z avtonomnimi obrtnimi odseki, katere sestave že iz pred vojne poznam.

Ako Pičmanov časopis pravi, da so trgovci povišali cene stvaram, ki jih obrtniki potrebujejo, potem moram tu izjaviti, ne da bi trgovce zagovarjal, da je to gola demagogija. Ljudje okrog Pičmanovega časopisa sami dobro vedo, zakaj se je roba, ki prihaja iz inozemstva, podražila in s čim je to v zvezi. Če se pa hoče obrtniku proti trgovcem res dejansko pomagati, potem pa je treba delati na to, da se izključi trgovec kot posredovalec na ta način, da bomo sami pri sebi nakupovali. To je edino pametno. Zato pa je treba denarja in zopet denarja in dela, pa težkega in smotrenega dela, in s tem v delu je rešitev! Ustanavljati pa danes ločene obrtne zbornice, bi pa pomenilo, da bomo imeli še slabše izglede za razvoj tako naše stanovske izobrazbe, kakor tudi gospodarskih zadrževanj in to je ono, kar ravno krvavo potrebujemo.

Farizejstvo

V članku: Kdo je farizej? s podpisom Ivana Bizjaka se očita gg. Rebeku, Krapežu in Igliču, da so odklanjali zastopstvo podeželskega obrtnika v Zvezi obrtnih zadrug. Na podlagi zvezinih zapisnikov, o čemur se lahko vsa kdo, ki mu je za resnico, prepriča, je točno razvidno, da so baš od g. Bizjaka napadeni obrtniki bili vedno za zastopstvo podeželskega obrtnika v osrednji obrtniški organizaciji. In samo na njih predlog je tudi g. Bizjak prišel v Zvezin odbor, česar se menda sedaj noče ali ne more več spomniti.

Toda g. Bizjak naj se potrudi in vpraša g. Dolinška iz Hrastnika, Petkovška iz Logatca, Lenarčiča iz Dobropole, pa mu bodo oni povedali, da so z dežele in so torej zastopali več let podeželskega obrtnika v Zvezi. Pa tudi g. Gogala je sam opetovano imel priliko sodelovati v korist podeželskega obrtnika v Zvezi, a je to delo dosledno odklanjal z izgovorom, da je preobložen.

V Trgovskem domu, na predkonferenci delegatov, pa je spor nastal ravno zaradi zahteve g. Gogale, da se od strani g. Krapež iz načelstva Zveze, čemur sta se Rebek in Iglič uprli in to upravičeno, ker proti Krapežu ni bilo nobenega stvarnega povoda. Tako je torej dejanski stan, ne pa kot izjavlja g. Bizjak. Kar se tiče seje pri Sokolu, dne 11. aprila 1931, na katero se g. Bizjak sklicuje, pa ugotavljamo, da jo je g. Bizjak zopet po svoje zavil, kakor da bi videl rdečo ruto. Na podlagi točnega zapisnika se tudi lahko vsakdo prepriča, da ni bil Rebek, Krapež ali Iglič tisti, ki je skakal preko mize, ampak da je bil to ravno g. Pičman, ki je dvignil roko in dejansko grozil Rebeku. V isti seji se je tudi ugotovilo, da je baš Mariborska zveza obrtnih zadrug za skupno zbornico in ne tako kot trdi napačno g. Bizjak, saj je Mariborska zveza bila ravno tako neodvisna kot Ljubljanska.

Farizejstvo iščete! A naše obrtniške organizacije farizejstva niso nikdar trpele. V Pičmanovem listu št. 14., na drugi strani, srednji stolpec ga pa sami hočete uvajati.

Znameniti možje — obrtniki

Ključavničar Adam, iznajditelj električnega odpiralca vrat.

Električni odpiralci vrat so že daljši časa znani, če tudi bi človek na prvi pogled mislil, da je to pridobitev čisto najnovejše dobe. Že pred 45 leti torej leta 1887. je mlad ključavničarski mojster po imenu Adam iznašel električni odpiralec vrat. Bil je takrat zaposlen pri tvrdki Mix & Genest A. G. v Nemčiji, katere generalni ravnatelj in soistnik Werner Genest je bil mlademu in podjetnemu obrtniku zelo naklonjen. Adam je torej znašel odpiralec vrat, ki se namesti na primer na vrtna vrata ter se vrata potem lahko odpirajo iz precej oddaljene hiše ali vile, ne da bi bilo treba poslopje zapustiti. Že pred tem časom so bili vpeljeni prevmatični odpiralci vrat, pri katerih se je zrak s pomočjo kaučuka v svinčevih cevih stisnil, toda ti odpiralci so se izkazali sčasoma kot neuporabni, ker se je zrak v predolgi napeljavah preveč stisnil. Uprav zaradi tega je začel Adam s prvimi poskusi, da napravi električni odpiralec vrat. Iz početka je imel veliko težkoč. Toda na zadnje je vendarle uspel. Naravno je, da prvi električni odpiralec vrat, ki ga je Adam napravil, ni izgledal tako, kakor današnji, ampak je bil veliko večji. Toda sam Adam ga je stopnjama izpopolnjeval, tako da imamo danes izredno majhne in praktične električne odpiralce vrat. Adam živi namreč še danes in si je ustanovil lastno podjetje za izdelovanje električnih odpiralcev vrat pod imenom Triler in Adam v Berlinu, katere tvrdke solastnik je on sam. Izdelovanje električnih odpiralcev vrat predstavlja specialno delo, kajti radi različnosti posameznih vrat stavb in oddaljenosti od vrtnih vrat ni mogoče izdelovati kakor v kaki tvornici samo ene vrste električnih odpiralcev, torej kak univerzalni odpiralec vrat, ampak ostane to še vedno po večini produkt specialnega, torej obrtniškega odnosa, no rokodelskega dela.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 2309.29 — 2320.05. Berlin 1862.08 — 1372.88. Bruselj 798.02 — 801.96. Curih 1108.35 — 1113.85. London 194.53 — 196.13. Newyork ček 5712.42 — 5740.68. Pariz 225.52 — 226.64. Praga 169.90 — 170.76. Trst 292.68 — 295.08.

Obrtniki!

Večletno
tovarniško jamstvo!

Važno za Vas je, da veste, da so

DÜRKOPP šivalni stroji

kakor: FLAHŠTEP, CILINDER, LEVOROČNI i. t. d., svetovno priznani najboljši
Zato si pred nakupom oglejte mojo tovarniško zalogo

Ludv. Barača, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Prova velika skupščina mesarjev v Mariboru

Mesarski stan je prišel v teku zadnjih let v tako težak položaj in obupne gospodarske razmere, težka javna bremenja in neopravičeno izvrševanje mesarskega obrta po šušmarjih so prignale tudi mesarskega obrtnika do tega, da je v sili zbral svoje vrste in na velikem zboru delegatov mesarskih obrtnih združenj iz vse dravske banovine manifestiral za svoje pravice in za olajšanje.

Priprave za sestanek mesarskih obrtnikov je vodil v Mariboru akcijski odbor, kateremu je predsedoval neumorni Franc Smodej, ob strani pa so stali izkušeni organizatorji mariborske mesarske obrti Franc Hohnec, sedanjí predsednik Združenja Brezočnik in Fidler. Strokovni referati so se določili sporazumno z akcijskim odborom mesarskih združenj v Ljubljani, odkoder so dospeli na zborovanje najodličnejši predstavniki mesarske obrti.

Zborovanje se je vršilo v dvorani hotela Zamorec, ki se je izkazala za mnogo pretesno; saj se je udeležilo zborovanja nad 200 oseb. Važnost sestanka je še podčrtala navzočnost različnih predstavnikov mesta, oblasti in gospodarskih organizacij. Navzoča sta bila oba sreska glavarja, kot zastopnika občine mestni podžupan Rudolf Golouh in ravnatelj klavnice dr. Rojko, obrtni nadzornik Založnik, tajnik trgovske zbornice Žagar, predsednik davčne uprave Merčun, zastopnik mestnega tržnega nadzorstva dr. Lužar, predsednik Okrožne zveze obrtnikov Bureš, profesor Vinarske šole Vojski, tajnik Senica in drugi. Zborovalec je pozdravil v imenu prirediteljskega odbora Smodej; na njegov predlog in prevzel vodstvo zborovanja predsednik akcijskega odbora mesarskih združenj Jakob Dimnik iz Ljubljane, ki je prisrčno pozdravil navzoče predstavnike in zborovalce ter pozival tovariše na skupno strokovno delo. V imenu mestne občine je izrekel zborovalcem dobrodošlico podžupan Rudolf Golouh. Za njim je povzel besedo tajnik zbornice Žagar, ki je po pozdravu razvijal nekatere pomembne misli o delu, ki čaka srujočo se Zvezo mesarskih združenj. Opozarjal je na opasnost, ki izvirja iz klanja in prodaja mesa od strani kmetovalcev, na konkurenco špeharjev, na potrebo zaščite pred sodnim preganjanjem, na visoko obdavčenje, kateremu so mesarji podvrženi ter na potrebo reforme davka na poslovni promet ter zagotovil mesarske obrtnike, da jim bo nudila zbornica vso podporo v njihovih prizadevanjih. V imenu okrožnega urada združenj obrtnih združenj v Mariboru je izrekel pozdrave Bureš, nakar so bila prečitana pozdravna pisma mestnega načelnika dr. Lipolda, predsednika celjskega združenja Rebevskega, katerega je zadržala bolezen, in Benka iz Murske Sobotne.

Prvi referat je podal Alojz Mrežar iz Ljubljane-okolice o »Klanju po kmetih«. Uvodoma je naglašal, da mesarji niso proti klanju in prodaji lastne kmetijske živine, če se izkaže, da prinaša tako klanje res korist kmetovalcu, zahtevajo pa, da veljajo potem tudi za kmetovalce isti sanitarni in drugi predpisi, kakor za mesarske obrtnike. Klanje naj se regulira s posebnimi odredbami, da bo v skladu z obsegom kmetijske ter se ne bo izcimilo v skrito obrtništvo. O »Vprašanju prostih stojnic« je poročal predsednik mariborskega Združenja Roman Brezočnik. Temelji to je predložil bistvo prostih stojnic, na katerih naj bi se prodajalo manjvredno, pa vendar še užitno meso od pone srečene ali obolele živine in sicer po oblastno določeni ceni in samo do gotove količine na konzumente. Mesarji so za napravop rosti stojnice, podana mora biti samo garancija, da ne bo zlorab. Franc Hohnec je načel važno vprašanje »Naši grehi« ter je brez pardona temeljito izprašal vest in našteval na-

pake, ki so jih obrtniki sami zakrivali. Tako se je razpasla trgovina s firmami, običajne so lažnive prijave vajencev ali pomočnikov, ki pri obrtniku sploh niso v delu ter pridejo na ta način do obrtne pravice, kršenje tržnega reda, ki izvira iz pohlepnosti in ravno tako dejstvo, da se nekateri obrtniki ne drže zapiranih in odpiranih ur, vse to ustvarja nezdravo konkurenco, ki škoduje vestnim in solidnim obrtnikom. O najvažnejšem vprašanju »Ustanovitev Zveze združenj mesarjev« je podal splošno poročilo Ivo Žan (Ljubljana). Ustanovitev Zveze, ki se pravilja že od leta 1930. dalje, je nujna potreba, ker bodo zmogli obrtniki uspešno nastopiti le, če bodo strokovno organizirani. Opozarjal je na lepe uspehe, ki jih dosegajo druge obrtne organizacije. Strokovnjaško in temeljito poročilo o »vzgoji mesarskega naraščaja« je podal Jernej Fidler. Svoja izvajanja je zajemal iz bogatih izkušenj ter je dodal nekaj važnih smernic za vzgojo dobrega in strokovno naobrazjenega naraščaja, ki jih naj mojstri nasledujejo.

Poročila so bila sprejeta s splošnim odobravanjem, nakar se je vršila živahna debata, v katero so posegali številni obrtniki. Posebno učinkovito in temperamentno je govoril predsednik novomeškega združenja Windišer; opozarjal je na potrebo lastnega strokovnega glasila, opozarjal na potrebo znižanja davkov, enotno kalkulacijo cen, enotno vzgojo vajencev ter poudarjal potrebo skupnih zbornic, za kar je žel viharno odobravanje vseh navzočih. Enako odločen je bil nastop ljubljanskega občinskega svetnika Zajca, ki je udaril zlasti po prekupčevalstvu, ki tlačí cene živini navzdol, krivda pa se vali potem na mesarske obrtnike. Kritiziral je tudi nepravilne napade v časopisju. V debato so posegali nadalje še Rogelj iz Šoštanja, ki je zahteval oblastveno pomoč proti šušmarstvu, Podlogar iz Trbovelj, Birtič iz Hrastnika, Borovišek iz Litije, ki je predlagal, da se davek plača takoj po zakolu in da se enako obdavči tudi kmetijske klavce. Smodej iz Maribora, Windischer, Rupert iz Iga, na njihova izvajanja pa je odgovarjal sreski načelnik Makar. Po sprejetju resolucij in odposlanih vdanostnih brzojavkah kralju, trgovinskemu ministru in banu se je zborovanje zaključilo.

Sledila je skupna večerja. Dopoldne drugega dne so se nadaljevala posvetovanja o ustanovitvi Zveze združenj, po obedu pa se je vršil izlet z avtobusi v pekarske gorice, kjer so si ogledali vinograde vinarske šole in bili nato gostje gostoljubnega gospoda Robiča iz Limbuša v njegovem vinogradu. V popoldanskih in večernih urah so se udeleženci kongresa razšli.

Resolucije

1. Klanje živine na kmetih se mora omejiti izključno samo na primere klanja v sili, to je zakola, če se je živina poškodovala ali zbolela, tako da bi sicer poginila.
2. Ker opazujemo, da sodni procesi proti nekaterim mesarjem zaradi kršenja dopustnih cen izidejo neugodno, to celo v primerih, ko so cene potrdila oblastva, že iz razloga pravičnosti zahtevamo, da se o pravičnosti kalkulacije zaslišijo strokovnjaki, katere bo predlagala pristojna zadruga mesarjev, odnosno, da se zasliši po potrebi tudi zbornica.
3. Zahtevamo, da se nabava mesa za javne ustanove, kakor so bolnišnice in drugi podobni zavodi, bodisi državni ali banovinski, izvrši izključno le pri upravičenih obrtnikih.
4. Mesarjem naj se dovoli nabava industrijske soli za konserviranje surovih kož zaklane živine na način, kakor uživajo te ugodnosti drugi prekupče-

valci kož, ker to ni samo v interesu mesarske obrti, temveč tudi v interesu pospeševanja trgovine s kožami, osebno naše eksportne trgovine.

Za skupno zbornico

5. Zbor delegatov mesarskih organizacij iz vse banovine ugotavlja ponovno, da je za napredek obrtnega stanu in s tem tudi mesarske obrti dober edinstven sistem skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Zbor se zato ponovno izjavlja za skupne zbornice z avtonomnimi odseki.

Sprejete so bile nato še posebne zahteve k posameznim referatom; tako za ustanovitev Zveze mesarskih združenj:

1. Skupščina se izreče za ustanovitev Zveze združenj mesarjev Dravske banovine s sedežem v Ljubljani.
2. Določijo se trije predlagatelji, ki predložijo banski upravi osnutek pravil v potrditev.
3. Ustanovni občni zbor se bo vršil v Ljubljani, in sicer najkasneje do konca decembra t. l.
4. Članarina za zvezo se določi po številu članov združenja.
5. Zaradi uspešne organizacije stopi zveza v stike z zvezo hrvatskih mesarjev ter skuša dobiti stike z beograjskimi mesarji.
6. Posebno pažljivo naj polaga zveza na to, da se združijo vsi mesarji Dravske banovine v obstoječih združenjih.

Za omejitev klanja na kmetih

1. Banska uprava naj izda pravno-veljavno interpretacijo k odloku o klanju na kmetih, in sicer v tej obliki, da bo mogoča mesarski organizaciji pritožba na trgovinsko ministrstvo.
2. Dokler ne izide ministrska določba, naj izdajajo dovoljenje za klanje živine po kmetih edino okr. načelstva, katerim pa se mora javiti zakol najmanj 8 dni prej, in sicer potem pristojnih županstev.
3. Okr. načelstva naj imajo pravico preprečiti take zakole in podvreči prestopke kazni.
4. Klanje se mora izvršiti na domu kmetovalca ter se sme meso prodajati le v čistih higijskih prostorih. Vsako nabiranje konsumentov in krošnjarstvo z mesom naj se zabrani.
5. Pred klanjem mora ogledati živino živinozdravnik, ki naj izvrši tudi ogled mesa na licu mesta.
6. Število zaklane živine mora biti v sorazmerju z obsegom kmetije.
7. Klanje naj se dovoli samo praviim kmetovalcem, katerim je poljedelstvo glavni posel in ne gostilničarjem, trgovcem itd., katerim je kmetijstvo le postranski zaslužek.

Sprejeti so bili nadalje še sklepi o primerni vzgoji mesarskega naraščaja, o pravilniku za proste stojnice ter preprečenju zlorab prodaje na prostih stojnicah, o omejitvi škodljivega prekupčevanja, o odpravi tako zvane prodaje obrtne pravice za neupravičence.

Zbornica za TOJ za malega obrtnika

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani odda za l. 1932. za uboge onemogle obrtnike in trgovce, od njih vdove ustanovi po Din 150, odnosno po Din 100.—

Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 20. novembra 1932. Priloži naj se jim od občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Kaj je novega?

Zakon o zaščiti kmetov podaljšan. Pred časom je vlada naročila vsem županstvom, da zberejo podatke o višini kmetijskih dolgov, da bi tako našla v tem zbranem materialu oporišče pri sestavi novega zakona o razdolženju kmetov. Ker pa je rok zakona o zaščiti že potekal in vlada ni dobila pravočasno v roke zaželenega gradiva, je bila primorana podaljšati veljavnost zakona do 20. decembra t. l. z bistveno spremembo čl. 5.

Obstoj nove stranke JRKD potrjen. Predsednik glavnega odbora Jugoslovanske radikalne kmetijske demokracije g. Nikola Uzunović in gl. tajnik ministar g. dr. Kramer sta predložila notranjemu ministru prijavo o ustanovitvi vsedržavne stranke. Notranje ministristvo je odobrilo nje ustanovitev in obstoj.

Popust neusmiljene protikmetke politike v Rusiji. Kakor kažejo mnogi znaki, je moral sovjetski diktator Stalin znatno popustiti od svoje neusmiljene protikmetke politike. Dovoliti je moral kmetom svobodno prodajo dela njihovih pridelkov.

Ljubljana bo slavila zmago pri Kumanovem. V soboto bo naša bela Ljubljana proslavila z veliko manifestacijo dvajsetletnico bitke pri Kumanovem, kjer so junaki Srbi porazili Turke in osvobodili brate v Južni Srbiji in Macedoniji iz večstoletnega suženjstva.

Žalostna obletnica. Ves slovenski in slovanski svet sta se v pritajeni boli spominjala pretekli torki žalostne obletnice, ko je pred tremi leti ugasnilo na bazoviški poljani kot žrtev fašizma mlado življenje Vladimira Gortana.

Dviganje ogromnega zaklada. Sovjetska vlada hoče dvigniti iz dna Bajkalskega jezera velik zaklad iz carskih časov. Leta 1904. se je namreč v tem jezeru potopila ladja, ki je vozila za 200 milijonov dolarjev zlata v kiosih in zlatnikih.

Spanji se vedno v stanju notranjih nemirov. Pri izvedbi agrarne reforme so prišli na vrsto tudi cerkveni redovi, ki jih je država razlastila in kar je dalo zopet povod novim nemirov.

Koliko ljudi je na zemlji? Društvo narodov objavlja za leto 1931-32 prvo uradno statistiko o številu na svetu živih ljudi. Celotno število prebivalstva na zemlji znaša 2.012.800.000; od teh 1.103.000.000 v Aziji, 506.000.000 v Evropi, 252.000.000 v Ameriki, 142 milijonov v Afriki in 10.000.000 v Avstraliji.

Žalostna bilanca o konkurzi in poravnava. V Jugoslaviji je bilo v prvih treh letosnjih četrtletjih 578 konkurzov, prisilnih poravnav pa 552. V primeri s statistiko za lansko leto v tem času, se je v dravski banovini število letos podvojilo.

Svet bo prebrodil krizo. Francoski poslanik v Beogradu g. Nažjar je pred svojim službenim odpotovanjem v Pariz izjavil novinarjem: »Svet je že dostikrat poprej preboleval razne krize, na jih je preživel. Tako bo preživel in prebrodil tudi to krizo, ker nič ne more zaustaviti življenja; zakaj, življenje je jače od vseh še tako pogubonosnih statistik«.

Kontingentiranje uvoza živine in sadja v Francijo. Francosko kmetijsko ministristvo je odredilo za uvoz iz Jugoslavije te kontingente: za oktober, november in december po 1250 stotov svinj in 55 stotov salame, jabolk.

Borba proti nepotrebnemu luksuzu. Ljubljanski vrtnarji so pričeli odločno akcijo proti uvozu cvetic iz Italije. Za 30 milijonov dinarjev prihaja na leto rož iz Italije in je za te cvetlice prevelika samo ljubljanska občina na uvoznini Din 100.000. Pozdravljamo najtopleje to akcijo tovarišev obrtnikov-vrtnarjev, ki naj bo tudi javnosti v opomin, naj se vzdrži nepotrebnega luksuza, predvsem onega tujega izvora.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Taksni in pristojbinski pravilnik

K »Taksnemu zakonu«, ki ga je pred kratkim izdala tiskarna »Merkur« v Ljubljani kot XXV. zv. svoje zbirke »Zakoni in uredbe«, je pravkar izšel kot XXVI. zvezek te zbirke v pregledni, strokovno sestavljeni celoti »Taksni in pristojbinski pravilnik«. Kakor knjižico »Taksni zakon«, sta tudi snov za ta pravilnik zbrala in uredila referenta za takšne zadeve pri dravski finančni direkciji, gg. fin. svetnik dr. Bogumil Pavlič in fin. tajnik Franc Mahkovec. Pravilnik, brez katrega strokraj ni mogoče uporabljati takšnega zakona, je nujno potreben za vsakogar, ki ima posla z oblastmi in s tem tudi s taksami. Knjižica vsebuje na 251 straneh vse določbe in podrobnejša pojasnila k posameznim tarifnim postavkam in členom takšnega zakona, razen tega pa med drugim tudi pravilnik o pobiranju solnine s pojasnili finančnega ministrstva, trošarinski pravilnik in k temu spadajoče člene obrtnega zakona. Dodana ji je tudi primerjalna razporednica določb takšnega pravilnika in taksnega zakona, iz katere je brez zamudnega iskanja mogoče najti skupaj spadajoča določila tako v zakonu kakor pravilniku. Kot važen in nujno potreben pripomoček k taksnemu zakonu bo pravilnik vsekakor do brodska opora za njegovo uporabo. Knjižico je dobiti mehko vezano za 36 Din, v platno vezano pa za 35 Din (s poštnino po 2 Din več), v tiskarni Merkur v Ljubljani, Gregorčičeva 23, odnosno v vseh knjigarnah.

Stiska pekovske obrti

Marsikdo se danes čudi, da pekovski obrtnik toži, da mu bo propadla obrt. Oni, ki tega ne verujejo, naj pogledajo v seznamek o konkurzi in prisilnih poravnah izven stečaja, pa bodo videli, kako so se začele insolventne kot epidemija množiti v pekovski stroki.

Obdavčba pekovskega obrtnika se je sicer nekoliko omilila, vendar pa še daleko ne sega v njegovo gospodarsko plačilno zmožnost. Neobhodno je potrebno, da se davčna bremena olajšajo enako kakor to zahtevajo druge obrtniške stroke. Peka domačega kruha je ena glavnih oblik pekovskega šumarstva na deželi in treba je, da oblastva energično zatrejo vsako neopravičeno peko. Pri določanju krušnih cen, osobito pa proti izvajanju draginjskega zakona bi bila pekovska obrt v dravski banovini v zadnjih letih izpostavljena velikemu preganjanju. Ni se moglo verjeti, da pekovski obrtnik pri sedanjih režijah in cenah moka ne more peči po cenah, ki so jih predpisovala oblastva. Sele v sodnih procesih, kjer se je podrobno analizirala kalkulacija krušnih cen, se je v pogostih primerih pokazalo in dokazalo, da pekovski obrtnik ni ničesar zagrešil. Poudariti moram pri tej priliki, da se je posebno težko občutilo preganjanje in prisilno določanje cen med podeželskimi pekovskimi obrtniki, ki že pri normalnih cenah niso mogli živeti.

Pekovska obrt stavlja zahtevo, da se ureditev cen prepusti svobodni konk-

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

kurenci, da se preneha s prisilnim določanjem krušnih cen, osobito pa preneha s preganjanjem pekovskega obrtništva v masah, kakor se je to vršilo še pred nedavnim časom. To zahteva jo pekovski obrtniki prav tako odločno, kakor bi na drugi strani odločno obsojali take krušne cene, ki bi šle preko one mere, ki dopušča obrtniku neobhodno potreben zaslužek za njegovo eksistenco.

Pomočniški izpiti

Strokovna zadruga krojaške in šiviljske stroke za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče naznanja vsem svojim članom in članicam, kakor tudi vsem pripadnikom zadrug, da se bodo v prihodnjih dneh pri podpisanih drugih vršili »pomočniški izpiti«. Vajenci in vajenke, ki so opravili že vajeniško preizkušnjo, naj se takoj javijo za pomočniški izpit. Isto tako naj se javijo tudi vajenci, ki so prosti vajeniške dobe in ki bodo prosti pred novim letom 1933. Isto velja za vajenke. Prošnje za pomočniški izpit morajo biti lastnoročno spisane in so koleka proste. K prošnji mora vsak vajenec in vajenka priložiti učno izpričevalo, izdano od učnega mojstra ali mojstrice. Prošnje naj se pošiljajo neposredno na zadrugnega načelnika Ivana Lenarčiča, krojača v Ponikvah, p. Videm Dobropolje. Tam se dobe vsa nadaljnja pojasnila.

Za načelstvo, načelnik:
Iv. Lenarčič, s. r.

IVAN FIGAR LJUBLJANA

Gospodstvska cesta
Vošnjakova ulica 6
v bližini restavracije »Novi svet«

Zaloga,
izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu
primeren popust.

Plačam enostransko tovarnino.

Pozor gg. trgovci in obrtniki!

Pločevinaste predmete
dobite najceneje
pri

**Karol
Hribernik**
kovinostiskarstvo

Ljubljana VII
Žibertova ulica št. 27.

Izdelujem
vsa v stroko spadajoča
dela po naročilu in načrtu
in se priporočam.
Delo solidno!

Objave

Obrtniška predavanja. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani namerava zimsko sezono izkoristiti, kakor vsako leto, tako tudi letošnje leto za obrtniška predavanja. Namen teh predavanj je, podati obrtništvu na poljuden način znanje o važnih stvarih, ki se tičejo obrtnika v njegovem vsakdanjem življenju, pa tudi mu dati priliko spoznavanja raznih novosti na polju tehnike itd. Predavanja se prično že v drugi polovici oktobra ter se bodo vršila predvidoma redno vsak mesec enkrat v Ljubljani in po možnosti tudi v Mariboru, Celju, Novem mestu in nekaterih provincijalnih večjih krajih. Za Ljubljano je predvideno, da se bodo vršila naslednja predavanja: Koncem oktobra »Mojstrska preizkušnja in vprašanje vzgoje obrtnega naraščaja«, v novembru »O davkih«, koncem novembra ali decembra »O obrtniškem zavarovanju«, nato »O zaščiti obrtniškega dela«, »O uporabi motorne sile v obrtniških obratih«, »O tehničnih izpopolnitvah pri obdelovanju lesa«. — Zavod je v dogovoru tudi z uglednimi strokovnjaki zaradi predavanj za nekatere specialne stroke, pri čemer bi se uporabljal tudi film. — Opozarjamo obrtništvo, pa tudi pomočnike na ta predavanja. Dan in kraj predavanja bomo objavili še posebej.

Dobave in licitacije

Oddaja zgradbe municijskega skladišča v Slovenski Bistrici se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 2. novembra t. l. pri inženjeriji Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Zavidovič se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 9. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Direkcija državnih železnic v Sarajevu sprejema do 2. novembra t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. — Dne 28. novembra t. l. se bo vršila pri upravi policije v Zagrebu licitacija glede dobave 260 zimskih plaščev za policijsko stražo.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Bos. Brod se bo vršila potom ofertne licitacije dne 11. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

Iz velikolaškega sodnega okraja

Na pobudo našega načelnika strokovne zadruge krojačev in krojačic za sodni okraj Ribnica in Vel. Lašče, gosp. Ivana Lenarčiča, smo si krojači sodnega okraja Vel. Lašče ustanovili svojo Produktivno zadrugo oblačilne stroke, registrovana zadruga z omejeno zavezo s sedežem v Vel. Laščah. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 17. julija t. l. K tej zadrugi je takoj pristopilo 15 članov, drugi se še sedaj oglašajo. Zadruga je že vpisana v zadrugni register pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Da je prišlo do te ustanove, ki je ena izmed najpotrebnejših obrtniških ustanov, se imamo zahvaliti edino našemu delavnemu načelniku, kateri se je mnogo žrtvoval, predno je prišlo do te ustanovitve.

Zadruga bo začela takoj poslovati, seveda le v manjšem obsegu. To pa vsled tega, ker zadrugi manjka potrebne kapitala.

Pojivamo gospode, ki so okrog časopisa, ki se imenuje »Obrtnik«, naj tukaj pokažejo svojo radodarnost in naklonjenost do obrtništva na deželi in naj nam preskrbe kredit po nizki obrestni meri, da bomo lahko v širšem obsegu poslovali in tako pomagali revežu obrtniku do dela. S tem bi gospodje res nekaj naredili za obrtništvo in potem bi se vsaj lahko bahali kaj vse znaajo za obrtnika delati. Tovariši obrtniki, ako si sami ne bomo iz resnim delom pomagali nam vse drugo ne bo nič pomagalo. Čim bolj se bomo med sabo prepirali, lažje bomo premagani od konkurentov in to bodisi v tej ali oni stroki. Podeželski obrtniki nimamo nobenega dela, nekateri pa, ki se delajo na zunaj obrtnika, pa imajo kar po 3 ali 5 obrtnih listov. Podeželski obrtniki ne zaslužimo nič in tudi davkov ne moremo več plačati. Kdo nas bo rešil? Ali mogoče ločena zbornica? Tovariši, nikdar! Rešiti nas more le pošteno delo. Brezplodna borba za ločene zbornice nam pa samo škoduje. Zaradi tega vam tovariši kličemo mi obrtniki iz Velikih Lašč, ne poslušajte onih, ki vam z lepimi besedami obljubljajo, kaj bodo vse delali, pokazali pa še niso ničesar. Poslušajte pa rajši one, ki so za obrtnike v resnici že nekaj storili in žrtvovali.

Obrtnik z dežele.

Iv. BRUNČIČ

stavljalni in pohištveni pleskar
in ličar. — Izvršuje vsa v to
stroko spadajoča dela ter se
toplo priporoča cenjenim naročnikom

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 23.
Cene zmerno, delo solidno, po-
strežba točna. — Telef. 84—76.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje